Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας

Τόμ. 28 (2011)

Πολιτισμικό τραύμα

Στέλλα Λαδή & Βασιλική Νταλάκου, Ανάλυση δημόσιας πολιτικής

Μαρία Κοντοχρήστου

doi: [10.12681/sas.827](https://doi.org/10.12681/sas.827)

Copyright © 2015

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Κοντοχρήστου Μ. (2015). Στέλλα Λαδή & Βασιλική Νταλάκου, Ανάλυση δημόσιας πολιτικής. *Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας*, 28, 231–233. <https://doi.org/10.12681/sas.827>

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

Στέλλα Λαδή & Βασιλική Νταλάκου, *Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2010, σελ. 178

Σε μια οικονομικο-κοινωνική συγκυρία όπου τα 'πώς' και τα 'γιατί' της δημόσιας πολιτικής προβάλλουν ως επιτακτικά ερωτήματα και σημεία αναφοράς αναπροσδιορισμού πολιτικών, το βιβλίο των Λαδή & Νταλάκου, *Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής*, αποτελεί επίκαιρη όσο και σημαντική προσθήκη στην κείμενη ελληνική βιβλιογραφία. Πρόκειται για ένα εισαγωγικό, περιεκτικό βιβλίο παρουσίασης και ανάλυσης των βασικών θεωρητικών προσεγγίσεων, ερευνητικών προκλήσεων και τάσεων που διέπουν το επιστημονικό πεδίο της Δημόσιας Πολιτικής και Διοίκησης.

Γραμμένο με απλότητα και σαφήνεια, το βιβλίο απευθύνεται κυρίως σε σπουδαστές του αντικείμενου· ενδιαφέρει όμως και μελετητές άλλων κλάδων καθώς και απασχολούμενους στον χώρο της δημόσιας διοίκησης που επιθυμούν να αποκτήσουν σχετικές γνώσεις και να δώσουν απαντήσεις σε ερωτήματα όπως: 'τι είναι δημόσιο συμφέρον και πώς εξασφαλίζεται;', 'πώς συγκροτείται η κυβερνητική ατζέντα και πώς διαμορφώνονται οι πολιτικές;', 'ποιοι παράγοντες επηρεάζουν τη λήψη αποφάσεων;', 'γιατί δρουν ή αδρανούν οι κυβερνήσεις σε σχέση με τα δημόσια προβλήματα;', 'ποιοι εξωγενείς παράγοντες επηρεάζουν τις δημόσιες πολιτικές;'

Τα παραπάνω και άλλα συναφή ερωτήματα και θέματα προσπαθούν να προσεγγίσουν οι συγγραφείς, ανασκοπώντας διεξοδικά την ελληνική και αγγλόφωνη βιβλιογραφία και ακολουθώντας τα διεθνή πρότυπα συγγραφής εγχειριδίων στον συγκεκριμένο χώρο.

Η ύλη που πραγματεύονται διαρθρώνεται σε πέντε κεφάλαια. Τα πρώτα τρία εισάγουν, με περιεκτικό και σαφή τρόπο, τον αναγνώστη στις βασικές έννοιες του επιστημονικού πεδίου, κατηγοριοποιούν και συζητούν τους διάφορους τύπους διοίκησης και τις προσεγγίσεις δημόσιας πολιτικής. Πιο συγκεκριμένα, το πρώτο κεφάλαιο, με τίτλο 'Βασικές Έννοιες Δημόσιας Διοίκησης και Δημόσιας Πολιτικής',

παρουσιάζει το απαραίτητο εννοιολογικό πλαίσιο, καταγράφοντας και διασαφηνίζοντας ορισμούς και έννοιες· η συζήτηση περί δημόσιας σφαίρας, ιδιωτικού και δημοσίου τομέα, δημόσιας πολιτικής, δημόσιου συμφέροντος, κυβέρνησης και διακυβέρνησης, δημιουργεί τη βάση για την περαιτέρω ανάπτυξη των σχετικών προσεγγίσεων και θεωριών στις επόμενες ενότητες.

Το δεύτερο κεφάλαιο -Τύποι Δημόσιας Διοίκησης με βάση την Πολιτισμική Θεωρία'- προχωρά σε μεγαλύτερο βάθος, συζητώντας τους βασικούς τύπους και θεωρίες της δημόσιας διοίκησης. Είναι αφιερωμένο στην ανάλυση των τεσσάρων βασικών ιδεοτύπων οργάνωσης (ιεραρχία, ατομικισμός, ισότητα, φαταλισμός) του δημοσίου τομέα κατά τον Hood (1998), με βάση την πολιτισμική θεωρία. Η επιλογή αυτή προσφέρει στις συγγραφείς ένα χρήσιμο εργαλείο οργάνωσης και σύγκρισης της ύλης και περαιτέρω ανάλυσης του διοικητικού φαινομένου.

Στο τρίτο κεφάλαιο, που τιτλοφορείται Προσεγγίσεις Δημόσιας Πολιτικής ως Πολιτικής Διαδικασίας, οι Λαδής & Νταλάκου επιδιώκουν να καταγράψουν τις βασικές θεωρίες που εξετάζουν τη δημόσια πολιτική ως *πολιτική διαδικασία*, στηριζόμενες στην προσέγγιση που αναπτύσσεται στον χώρο της πολιτικής επιστήμης. Επισημαίνουν, αναλύουν και συζητούν τις βασικές διαστάσεις του πλουραλισμού-νεοπλουραλισμού, του μαρξισμού-νεομαρξισμού, της συστημικής θεωρίας και κυβερνητικής, της θεωρίας των ελίτ, του κορπορατισμού, θεομισμού και νεο-θεομισμού, την προσέγγιση των δικτύων και του πολιτικού λόγου. Η επιλογή να εξετασθεί η δημόσια πολιτική ως πολιτική διαδικασία στηρίζεται στο γεγονός ότι είναι αναπόσπαστο μέρος του κράτους και οι δημόσιες πολιτικές αποτελούν κρατικές πολιτικές.

Το τέταρτο κεφάλαιο, 'Ο Κύκλος της Δημόσιας Πολιτικής', αναφέρεται στον κύκλο της δημόσιας πολιτικής, στα στάδια και στα εργαλεία της. Η συγκρότηση της κυβερνητικής ατζέντας, η διαμόρφωση της πολιτικής, η λήψη αποφάσεων, η εφαρμογή πολιτικής και η αξιολόγησή της, αποτελούν τους βασικούς άξονες ανάλυσης. Οι συγγραφείς ακολουθούν αυτή τη σχηματική προσέγγιση της ακολουθίας των σταδίων, αναγνωρίζοντας ότι δεν είναι μοναδική. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τον χαρακτήρα του βιβλίου -ένα εισαγωγικό εγχειρίδιο αναφοράς στον χώρο της δημόσιας πολιτικής και διοίκησης- αλλά και τους οργανωτικούς και αναλυτικούς σκοπούς του, οι συγγραφείς προτιμούν να επικεντρωθούν σε μία εις βάθος ανάλυση των σταδίων. Έχοντας ένα πλούσιο θεωρητικό οπλοστάσιο στα χέρια τους, οι Λαδής & Νταλάκου, προσδιορίζουν και επικαιροποιούν τις διαστάσεις ανάλυσης κάθε σταδίου στον κύκλο της πολιτικής, επιδιώκοντας να καλύψουν με κριτική και δημιουργική διάθεση το εύρος και το βάθος της σχετικής βιβλιογραφίας. Η αναφορά στα εργαλεία πολιτικής αποτελεί χρήσιμη προσθήκη και ένα επιπλέον ερμηνευ-

τικό υπόβαθρο αναφορικά με τα στάδια ανάπτυξης πολιτικής.

Το πέμπτο κεφάλαιο, που τιτλοφορείται 'Προκλήσεις και τάσεις στη δημόσια διοίκηση και πολιτική', και το έκτο, με τίτλο 'Εξωγενείς παράγοντες των μεταρρυθμίσεων δημόσιας διοίκησης και πολιτικής', αποτελούν ένα βήμα για περαιτέρω συζήτηση μέρους των προβληματισμών και των τάσεων που ιχνηλατήθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια. Η παρουσίαση των πρακτικών και των προκλήσεων στον χώρο της δημόσιας διοίκησης και πολιτικής, οι βασικές αξίες και τάσεις των σύγχρονων πολιτικών αλλά και ο εντοπισμός των σημαντικότερων εξωγενών παραγόντων που επηρεάζουν τις σύγχρονες μεταρρυθμίσεις –όπως η παγκοσμιοποίηση, ο εξευρωπαϊσμός, η μεταφορά των δημόσιων πολιτικών– οριοθετούν το πλαίσιο επισκόπησης των δύο αυτών ενότητων. Πρόκειται για δύο πολύ χρήσιμα από πλευράς περιεχομένου και γενικότερα προβληματισμού κεφάλαια, τα οποία θέτουν ένα σημαντικό πλαίσιο ερμηνείας για όσα έχουν προαναφερθεί στο βιβλίο. Καθιστούν δε ιδιαίτερα επίκαιρη και βαρύνουσα την επιστημονική συζήτηση αναφορικά με τον ρόλο του κράτους και τη διαμόρφωση δημόσιων πολιτικών στο σύγχρονο εθνικό και διεθνές γίγνεσθαι.

Η προσέγγιση του βιβλίου, έτσι όπως αντανakλάται στο πλαίσιο των παραπάνω κεφαλαίων είναι ήπια, ενώ οι συγγραφείς επιδιώκουν να επεξεργαστούν τις επιστημονικές έννοιες και προσεγγίσεις που έχουν αναπτυχθεί διεθνώς στον χώρο της δημόσιας διοίκησης και πολιτικής, με κριτικό στοχασμό. Η ταυτόχρονη παράθεση ελληνικών και αγγλικών όρων (και η ορθή απόδοση των τελευταίων στην ελληνική), συνιστά σημαντική συμβολή στο χτίσιμο και τη διεύρυνση της γνώσης. Προς αυτή την κατεύθυνση, καθώς και στην καλύτερη κατανόηση των θεωρητικών πλαισίων και των πρακτικών, συμβάλλει και η παράθεση εμπειρικών παραδειγμάτων, κυρίως από τη διεθνή και, σε μικρότερο βαθμό, από την ελληνική πραγματικότητα.

Εν κατακλείδι, το σύγγραμμα της Στέλλας Λαδή και της Βασιλικής Νταλάκου αποτελεί μία συγκροτημένη και ουσιαστική προσπάθεια δημιουργίας ενός βιβλίου αναφοράς και παρουσίασης των βασικότερων θεωρητικών προσεγγίσεων και τάσεων στον χώρο της Δημόσιας Πολιτικής και Διοίκησης.

Μαρία Κοντοχρήστου

Βιβλιογραφική αναφορά

Hood, Ch. (1998). *The Art of the State: Culture, Rhetoric, and Public Management*, Oxford: Oxford University Press.